

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1738. usque ad annum 1740

Fleury, Claude

Augustæ Vindelicorum, 1786

VD18 90119355

§. 51. Primæ Suffragiorum scrutationes.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67878](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67878)

eligerent, quem insigniores animi doctores, & pares tanto ministerio virtutes Pastorales præ ceteris commendant, qualemve Pastorem, ac communem Patrem præsentis Ecclesiæ universæ, rei Catholicæ, ac Romani Imperii omniumque Catholicorum Principum necessitates avide deprecant. Paulopost Tencinus Cardinalis, & Dux de Santoignano Franciæ Regis Oratores, necnon Venetæ Reipublicæ Legatus summa pompa ac magnifico apparatu Conclave ingressi, totum Purpuratorum Collegium ornatissima & copiosis sententiarum verborumque luminibus conspersa oratione honorabant.

Sæc. XVIII.
A.C. 1740.

§. LI.

Præmissæ suffragiorum scrutationes.

Peractis de more hisce solemnitatibus Cardinales ad rei summam processere, factaque iterata suffragiorum scrutatione deprehensum quod calculi in plures essent dispersi, in quosdam æquo numero, in nullum totidem, quot ad legitimam requirerentur electionem. Id vero non paucis prorsus peregrinum esse videbatur, quod duo vel tres Cardinalem Ludovicum Hispaniæ Regis Filium tum nonnisi decennem suo suffragio ornare non dubitarent, ac insuper

Sæc. XVIII super in P. Barberinium Capucinum
 A. C. 1740. & Concionatorem Apostolicum conspi-
 rarent: palam tamen contra hunc re-
 clamabat Alberonius Cardinalis, cau-
 satus, Pontificis decretis cautum esse,
 ne quis extra S. Collegii gremium in
 Papam eligeretur, mox autem eidem
 alii responderunt, certe hunc Virum
 esse digniorem, aptioremque decem-
 puero Regio: Attamen magis serio
 postmodum res acta, cunctis ad illum,
 quem ceteris digniorem quisque crede-
 bat, intentis. Illi, qui a Benedicto XIII.
 Purpura decorati fuerant, supremi Apo-
 stolatus oneri pares censebant Corra-
 dinium, Ruffum, & Gottium. His
 præside Albano Cardinale accesserunt
 Zelantes, seu illi, quibus firma lex
 erat, electionis Pontificiæ libertatem
 tueri, nullumque ex mero Principum
 favore, aut privato eorum commodo
 sacræ Sedi proficere. Horum societas
 vocabatur antiqua, seu *Benedictina* aut
Orfinia: Alia erat, quæ nova seu re-
 cens & *Clementina* vel *Corfiniana* nun-
 cupata est, nomine mutuato a defuncto
 Papa Clemente XII. qui horum potissi-
 mos olim sacro Collegio adscripserat.
 His longe dignissimi videbantur Aldro-
 vandius, & Cencius Cardinales, quo-
 rum tamen posterior tam periculosa
 hæmophthysi laborare cæperat, ut die
 vige-

vigesima tertia Maij omnium morien- Sæc. XVIII.
 tium Sacramentis in conclavi munire- A. C. 1740.
 tur: nihilominus in primis scrutationi-

bus plurimorum calculi in eum con-
 currebant, solaque ipsius diuturnior in-
 firmitas Purpuratos impulit, ut sua
 suffragia in Vincentium Cardinalem
 Gotti, & postea in Leandrum Cardi-
 nalem Porzium transferrent, quorum
 prior non semel triginta tria solus, &
 alter tot suffragia tulerat, ut pro Ca-
 nonica electione nonnisi unicum deside-
 raretur: Neutri tamen deerant ex Pur-
 puratis nonnulli, quibus eorum electio
 minus probaretur, & præprimis Gottio
 opponebant, eum quidem, spectata
 ejus pietate ac eruditione, supremi
 Apostolatus dignissimum esse, præsen-
 tes vero Ecclesiæ necessitates non sibi
 deprecere Papam Polemicis, ac Theo-
 logicis disciplinis uberrime imbutum,
 sed potius in politicis versatissimum,
 & Pontificiæ auctoritati potenter tuen-
 dæ parem: timendum quoque esse, ne
 Gottius Ordinis Prædicatorum Alum-
 nus, & ipse doctrinæ Divi Thomæ ad-
 dictissimus Sacrum Collegium quinque
 vel omnino sex Dominicanis augeret,
 horumque suasu antiquatam de gratiæ
 auxiliis controversiam in favorem Tho-
 mistarum decideret, & fors ob noto-
 rium ipsius odium in Jansenistas novis

Hist. Eccles. Tom. LXXVI. T t tur-

Sæc. XVIII
A. C. 1740.

turbis ansam præberet. Verum futiles hæ rationes apud saniores, & a partium studio magis alienos adeo nihil profecere, ut potior suffragantium pars per integrum Mensem Julium & Augustum in Gottium conspiraret: Porzius autem, quamvis ob præclaras animi dotes de Ecclesia optime meritus esset, æmulum non paucos tamen sibi adversantes habuit, quorum invidia factum, ut infamis satyra contra ipsum in conclavi vulgaretur, in cuius Auctorem, quem Porzius unum ex Conclavistis fore suspicabatur, severe inquiri petiit; Cardinalibus autem hanc causam ad Conclavis exitum esse differendam consentibus, Ipse summo fastidio oppressus, ac die duodecima Maii periculoso morbo obrutus est, ex quo etiam die decima Junii decessit.

Interim Prosper Cardinalis Lambertinus Bononiensis Archiepiscopus, cui Bononia excedenti quidam senex Canonicus non vano augurio acclamabat: *intende Prospere, procede & regna* die secunda Martii Romam advenit, ac tertio post die unacum Cardinalibus Masseio & Passerio conclave ingressus celsam numero quadragesimam secundam sorte obtinuit: cum autem inter utramque partem medius permaneret, & pro sua prudentia Competitorum solli-

follicitationibus sese minime ingereret, Sæc. XVIII.
 proin Cardinalium nulli nec suspectus, A. C. 1740.
 nec appetibilis videretur, hinc toto scru-
 tiniorum tempore nec illius memoria
 cuiquam congregatorum fuit, sed po-
 tissima suffragantium vota æquo nu-
 mero dividebantur in Gottium & Pom-
 pejum Aldrovandium, cui non modo
 Hispanis, Gallicis, & Corsinianis par-
 tibus addicti favebant, sed etiam suo-
 rum fautorum numerus indies cresce-
 bat, eoquod Imperator duos, Franciæ
 Rex quinque, & Rex Hispaniarum tres
 Purpuratos a tiara excludi petiissent:
 Suffrabantur quidem nonnulli Corra-
 dinio Cardinali, Viro omnibus nume-
 ris absoluto, qui tamen, cum jamjam
 octogesimum secundum ætatis annum
 ageret, gravis senii, & adversæ vale-
 tudinis excusatione ultro a se hoc onus
 Angelicis humeris formidandum amo-
 liebatur. Præterea Cardinalium qui-
 dam urgente Corfinio, in Josephum
 Cardinalem Firaum oculos coniecere,
 cui etiam in proxima scrutatione vi-
 ginti sex Suffragatores adstipulabantur;
 cum autem adhuc *Secretarium Status*,
 ut vocant, ageret, & aliunde de ma-
 jori suffragantium numero conclama-
 tum videretur, Cardinales ab eo defi-
 cientes, alii pari numero Aldrovandi,
 alii Gotti factionem augebant; ita ta-
 men,

T t 2

men,

Sæc. XVIII. A. C. 1740. men, ut huic Hispani, Galli & Corsinii, isti vero Austriaci, Albani, & Orsinii Cardinales pertinaciter sese opponerent, & ne unicus quidem ad alterutrius partem pertrahi posset. Tenit jam integrum semestre hoc conclave, non suffragantium culpa, aut artibus, sed inter duos Competitores æquali meritorum præstantia, qua attempta uni vel alteri jus ad tiaram denegare, piaculum ac injuriam fore credebatur. In ea eligentium ambiguitate, quid magis expeditum, ac necessarium erat, quam ut una omnes geminato ardore ad Patrem luminum, Spiritum sanctum supplices confugerent: quapropter tam in Urbe, quam in Conclavi publicæ ad Deum prompta ac unanimes Pontificis electione preces habentur, decernuntur solennes supplicationes, & quicquid fidelium pietas, rei que gravitas ad flectendum Deum, aptum dictabat, summo fervore in opus deducitur; præ ceteris vero Quirinius Cardinalis dissidentium animos conciliaturus, toti Collegio duo scripta mature ponderanda proposuit. Primum erat cujusdam senio venerandi Consulis Romani, quo olim boni Rectoris dotes populo Romano gravi sermone explanabat. Alterum erat oratio, quam quidam Cassinatensis

sis Monachus post Calixti II. obitum Sede vacante ad Cardinales perorabat, eisque animi dotes in Electoribus ad dignam Pontificis electionem requisitas exponebat: His tamen mediis parum profuit Quirinius Cardinalis; necesse ergo erat, ut ipsemet Deus manifestum faceret, non hominum consiliis, & conatibus, sed divino suaviter ac potenter moventis Spiritus impulsu supremum Caput Christi Ecclesiæ præfici; quippe præter omnium expectationem ille ipse Magnus Aldrovandus inspirata divinitus mente eo ipso temporis momento, quo aucto indies concurrentium Suffragatorum numero certam, saltem plusquam proximam obtinendæ tiaræ spem habebat, juratos suos fautores atque inter eos præcipuum, Cardinalem Corsinium a se in alium æque dignum flectere studuit, hancque in rem die trigesima Julii has ad eundem literas dedit.

„Præmisso venerabundo dexteræ
 „osculo Eminentiae suæ significo, me
 „quidem nuper mentem meam circa
 „præsentes Personæ meæ vicissitudines
 „explicasse, nunc vero expedire cen-
 „seo, ut idem Eminentiae vestrae denuo
 „scriptotenus declarem. Magni qui-
 „dem habeo, gratoque animo rependo
 „benevolentiam, qua vestra Eminentia

Tt 3

„cete-

Sæc. XVIII.
 A. C. 1740.

Sæc. XVIII
A.C. 1740.

„ceterique Cardinales mihi faventes
 „in omnibus scrutiniis constanter me
 „electionem promovere conati sunt: At
 „tamen impense, ac efflictim Eminen-
 „tiam vestram oro ac obtestor, ut sua
 „consilia mutare, & Cardinales mihi
 „propensos eo inclinare velit, ut sua
 „suffragia in alium Virum digniorem,
 „cujus merita unanime omnium suffra-
 „gium deposcunt, convertere velint.
 „Non desunt Cardinales longe dignif-
 „simi, imo ausin dicere, plures variis
 „ex titulis adeo eminentes, ut ante
 „reliquos sibi unanimem consensum
 „conciliare queant. Id unicum, co-
 „mitiis jam ad plures menses pertractis
 „erit ad promptam, & forte unanimem
 „electionem perveniendi medium. Nea
 „insuper interest, ut suspicionem, fors
 „ex meo ad P. Ravaglium responso ena-
 „tuerit, hoc scriptum non modo in
 „conclavi, & passim alibi divulgatum,
 „sed etiam typis editum fuisse: Ast
 „Deum testor, ac in juramenti fidem
 „invocato Dei nomine declaro, me in
 „præfato responso nil aliud intendisse,
 „quam me Evangelico Christi mandato
 „olim mihi illatas offensiones ad Crucis
 „pedes abjiciam, & æterna oblivione
 „sepeliam, sincere & ex intimo corde
 „om-

Sæc. XVIII.
A.C. 1740.

„omnibus & singulis, qui mihi hucus-
„que molestias intulerunt, condonem,
„huncque in finem omnes de plena &
„perfecta reconciliatione certos esse
„voluerim. His subjungo, me ea de
„caussa, ut insuperhabitis omnibus dif-
„ficultatibus, & obstaculis, hanc de-
„clarationem facerem, impulsus fuisse,
„ne alii silentium meum interpreten-
„tur, ac si animi mei sensus par & æ-
„qualis non esset verbis. Hæc autem pro-
„pria est & vera rei conditio, prout eam
„Deus ipsemet cognoscit, qui renes &
„corda hominum scrutatur. Confido
„igitur, Eminentiam vestram a me hic
„scripta omnia rata grataque habitu-
„ram, eaque Cardinalibus ceteris com-
„municaturam. Sum &c.

His perlectis, Corsinius Cardinalis,
an Aldrovandi humilitatem potius
quam excelsi animi magnitudinem ad-
miraretur, dubius hæsit, hacque su-
per re cum Albano, Rohano, aliis-
que Cardinalium Principibus serio con-
tulit: Demum post varias consultatio-
nes potissimorum vota in Cardinalem
Gotti collimabant, partim quod acce-
dentibus Aldrovandi fautoribus ipsius
electio magis expedita esset, partim
quod in prioribus scrutiniis ipse solus
ceteris plura & non semel triginta tria

Tt 4 tulif-

Sæc. XVIII. tulisset suffragia, aliunde vero Vir esse
 A. C. 1740 meritorum excellentia tanto honore
 dignissimus.

§. LII.

*Prosper Lambertinus Cardinalis Ar-
 chiepiscopus Beneventanus in
 Papam electus.*

Quamvis omnia in Gotti Cardinalis
 favorem conspirare viderentur,
 non tamen hic erat, quem elegerat
 Dominus; quippe præter omnium ex-
 spectationem Hannibal Cardinalis Al-
 banus Pontificii Fiscii Præses ex altiori
 impulsu Cardinalem Lambertinum, de
 quo hucusque ne minima quidem men-
 tio facta fuerat, præcipuis S. Collegii
 Patribus proposuit, pollicitus, quod si
 hunc vel saltem Gottium suo suffragio
 juvarent, & ipse cum ceteris Cardina-
 libus sibi addictis pro conficienda una-
 nimi vel hujus vel istius electione con-
 cursurum: Verum hæc propositio po-
 tissimis admodum peregrina videbatur;
 illi quoque Cardinales, qui vulgo Ze-
 lantes vocantur, adhuc dum tam con-
 stanter Gotti partes tuebantur, & hic
 die adhuc decima quarta Augusti
 in trigesimo tertio scrutinio pro se tri-
 ginta & unum suffragia numeraret, ce-
 teris adhuc suo suffragio collimantibus
 in